

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) _____
Топ: мектепалды
Балалардың жасы: 5 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 08.07 - 12.07.2024ж.
Педагогтың аты-жөні _____

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Балабақшадағы таңертеңгілік қабылдау мейірбикенің немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мұқият болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақсы білетін болса, баланың дені сау екенін сыртқы түріне қарай анықтай алады. Әдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойнай бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көп қозғалады. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестенің қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шағымы бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы кеткеннен кейін бала ауырса, тәрбиеші оны басқа балалардан оқшаулайды, төсекке жатқызады, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Ұзақ уақыт бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейірбикенің қарауынсыз қабылдауға болмайды. Егер бала үш күннен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігі туралы анықтама беруі керек.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-анаға кеңес: "Аллергияның пайда болу себептері".				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Еңбек: ауланы тазарту. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларына қалыптастыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзардағы топырақты босату, суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасау, оларға қамқорлық жасауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: ойын алаңын сыпыру. Мақсат-міндеттер: тәртіпті сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: қажет болған жағдайда ағаштардың жан-жағын қопсыту. Мақсат-міндеттер: оны не үшін жасау керектігін түсінуге баулу; тамырын зақымдамай, мұқият қопсытуға дағдыландыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: алаңды тазарту. Мақсат-міндеттер: өз алаңына қамқорлық жасауға, тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
	Сүйікті кейіпкерлер фестивалі. Балалар мен ата-аналардың бірлескен әрекеті, дәстүрден тыс техникамен сурет	«Әке көрген оқ жонар», зат қалдықтарынан әкелермен бірге бұйым жасау. Дайындалған бұйымдардан көрме	«Әлди-әлди ақбөпем» челенджі, әжесінің бесік жыры. Отбасының қызықты демалыс сәттерінен суреттер	Ұлттық ойындар фестивалі, қимыл-қозғалыс ойындары «Ханталапай», «Аударыспақ», «Сақина салу», «Алтыбақан», «Ақ	- «Мен атамның көмекшісімен» тақырыбында әңгімелесу; - «Жеті атасын білу тектіліктің белгісі» жеті атаны жатқа

салу сайысы: жүнмен, жіппен, саусақпен, алақанмен сурет салу. Салған кейіпкері туралы әңгімелеу. "Ішінде-сыртында" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: «үлкен» - «кіші», «ішіндегі» - «сыртындағы» ұғымдарын байланыстыруға үйрету. Ойын барысы. Балаға бір-екі заттың атын атап, оның ішінде не болатынын және сыртында не болатынын айтуын сұрау. Мысалы: үй - жастық, котлет -	ұйымдастыру. Ата-аналар мен балалардың бірлескен әрекеті, Абай Құнанбайұлының өлеңдерін жатқа айту челленджі. "Табиғат және адам" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. «Адам не істеді?» - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп,	көрмесін ұйымдастыру. Тақырыпқа сәйкес ән айту мен мәнерлеп оқу сайысы. Таза ауада ата-аналар мен балаларының қатысуымен «отбасылық эстафета» спорттық сайысын өткізу. "Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді	серек-кәк серек», «Арқан тарту», «Тақия тастамақ», «Күш сынаспақ». "Жапырағына қарай ажырат" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету. Міндеттері: балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Балаларды топтарға	айтудан сайыс ұйымдастыру; - «Ханталапай» ұлттық асық ойынын ойнату; - асықтан жасалған «денсаулық жолымен» жүргізу; - асықтар тізілген қолғаппен бір-біріне массаж жасату. "Жеміс-жидектер" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: Жеміс-жидектер туралы білімдерін бекіту. Балалардың жеміс-жидектердің атын атай алады ма? Бір бірінен ажырата алады ма, соны тексеру. Балалардың қолымен ұстап, ажырату көзбен көріп
--	--	---	---	--

кастрөл, жүрек - мысық, балық - өзен, қант - шай және т.с.с. содан кейін рөлдерді ауыстырыңыз – балаларға мүмкіндік беру. "Өз жұбыңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін	допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: «Табиғат нені тудырды?». Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. "Айна" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: зейіні мен қиялын дамыту; қимылдардың реттілігін есте	құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. "Өз орныңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер:	бөлу. Тәрбиеші балаларға ағаштағы жапырақтарды мұқият қарап, содан кейін жерден сол жапырақтарды іздеуге уақыт береді. Кім көп және жылдам тапса, сол жеңеді. "Суық-ыстық" аз қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынан еріп: суық ...	тану, иісінен ажырату қабілетін дамыту. Мына сөздерді қолдану. Піскен, піспеген, тұздалған, тұздалмаған, қысқа, дөңгелек, сопақ. "Ыстық картон" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: доптың шеңбер бойымен берілуін қамтамасыз ету. Ойыншылар шеңберге тұрады, ойыншылардың бірі допты қолына ұстайды. Музыка әуенімен немесе дабыл дауысы бойынша балалар допты шеңбер бойымен бір-біріне береді. Музыка тоқтаған бойда,
---	---	--	---	--

	арттыру. балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. Ойынның шарты: Ойыншылар екі баладан жұп құрап, қолдарына доп ұстап 6-8 метр жерден бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Тәрбиеші ойнауға белгі берісімен, әр жұп доптарын бір-біріне қарай домалатып тигізуге тырысады. Доптары бір-біріне тиген ойыншылар ұпай жинайды. Ойынның соңында қай жұптың ұпайы көп болса, сол жұп жеңіске жетеді.	сақтауға жаттықтыру. Ойын барысы. Ойыншылар алаңда еркін орналасады және келесі тапсырмаларды орындайды: жүргізушінің артынан бір қимылды қайталау; жүргізушінің артынан бірқатар қозғалыстарды белгілі бір ретпен қайталау; құстың, жәндіктің қимылын қайталау. Үздік ойыншы жалпы дауыс беру арқылы анықталады және оған сыйлық немесе ұпай беріледі.	есту және көру зейінін дамыту Еркін ойын: "Құмдағы суреттер". Құмның беті тегіс және ылғалды болуы керек және оған таяқшамен немесе бұтақпен бір нәрсе салуды тапсырыңыз. "Суретшіге" тек бір минут ішінде қателіктерін түзетуге рұқсат етіледі. Бұнда әріптер мен сандарды да жазуға болады.	жылы ... ыстық ... жасырылған затты табуға көмектеседі.	қолында доп бар ойыншы ойыннан шығады. Ойын жеңіске жеткен 2 ойыншы қалғанға дейін жалғасады. Допты беру кезінде лақтырмау; допты қолынан түсіріп алғандар ойыннан шығарылады.
Ертеңгілік жаттығу	Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде.				

	1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, допты қояды. 2.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 3 рет қайталанады). (дене шынықтыру)				
Таңғы ас	Гигиеналық дағдылар Үстелге дұрыс отыру, ұқыпты тамақтану, тамақты қасықпен ғана қабылдау, майлықты қолдану қабілеттерін бекіту; тамақтану мәдениетін жетілдіру. Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек,	Гигиеналық дағдылар Нанға майды пышақпен жағу дағдыларын бекіту. Көркем сөз Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. (мәдени-	Гигиеналық дағдылар Тамақтану кезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетін жетілдіру. Көркем сөз Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Балаларда мәдени-гигиеналық дағдылар қалыптастыру, өзіне-өзі қызмет ету, үстелге дұрыс отыруды дағдыға айналдыру, ас құралдарын дұрыс пайдалану. көркем сөз Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды.	Гигиеналық дағдылар Балаларды үстел үстінде өзін дұрыс ұстауға, ұқыпты тамақтануға үйрету, басқа балаларға кедергі жасауға болмайтынын, ересектердің рұқсатынсыз үстелден тұруға болмайтынын түсіндіру. Көркем сөз Мүйізді ешкі келеді,

	Қой ішінде көк ісек, Жақсы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) (мәдени- гигиеналық дағдылар)	гигиеналық дағдылар)		Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. (мәдени- гигиеналық дағдылар)	Балаларға ереді. Сүт ботқаны жемесең, Келіп сені сүзеді. (мәдени- гигиеналық дағдылар)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Әңгімелесу: "Демалыс күндерін қалай өткіздік". Мақсат-міндеттер: ұзаққа есте сақтау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін дамыту."	"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: саналы логиканы, есте сақтауды, зейінді жетілдіру.	"Қатені түзе" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: әрекеттердің дұрыс реттілігін орнатуға үйрету. Ойын барысы: баланың алдына суреттер жиынтығы жатады, бірақ суреттердің бірі өз орнында жатқан жоқ. Бала қатені тауып, суретті өз орнына	"Теңіз толқиды" аз қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісі бойынша орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту. Белгі бойынша екі аяқпен секіру; ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу, қозғалыс координациясын дамыту.	"Фант" ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың белгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылылау, сол тақырып бойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды, санамақта, жұмбақты еске түсіріп айтуға ынталандыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту;

			орналастырады да, кейін өзінің суреттер жиынтығы бойынша әңгіме құрастырады.		шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар, шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланысты сөздерді кезегімен айтып жатады. Егер біреу ойланып, тоқтап қалса немесе алдында айтылған сөзді қайталаса, осы тақырыпқа байланысты көркем сөз үлгісін жатқа айтады.
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Қолды жан-жаққа соз" Мақсат-міндеттер: Балаларды сап түзеп жүргенде қолды жан-жаққа созып тік тұру; 2-2,5 м арақашықтықтағы	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Б.Майлин "Жау-жау, жаңбыр"" Мақсат-міндеттер: Балаларға жыл мезгілдеріндегі табиғат құбылыстары туралы мағлұмат беру; өлең жолдарын түсініп, мәнерлеп	Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Егін жинау аптасы" Мақсат-міндеттер: Күннің бөліктері туралы білімдерін бекіту. Бір аптадағы күндер тізбегі туралы түсінік қалыптастыру. Есте	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Жидектер" Мақсат-міндеттер: Балаларды жидектердің ұқсастықтары мен айырмашылықтарын атауға үйрету, сыртқы түрінің	Құрастырудан ойын-жаттығу "Карлсонға арналған тосап" Мақсат-міндеттер: Қажет емес бөліктерді өз күшіммен кесуді үйрету, шығармашылық және табиғи материалды

	нысанаға құм салынған қапшықты дәлдеп лақтыру; балаларда заттар арасымен жүру; биіктіктен секіру дағдыларын дамыту; негізгі қимылдарды жетілдіру арқылы балалардың қимыл тәжірибелерін байыту.	жатқа айтуды үйрету; байланыстыра сөйлеуге, тілдік қорларын молайту; табиғатты сүйуге, оны қорғауға тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Астана нұры" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.	сақтау қабілетін, сөйлеу қабілетін дамыту. 7 ішінде алға және артқа қарай санау қабілетін дамыту. Қоршаған ортаға деген қызығушылықты тәрбиелеу.	ерекшеліктерін ескере отырып, балалардың жидектердің қайда және қалай өсетіні туралы білімдерін бекіту (бақта, орманда, жерде, бұтада, ағашта); есту қабілетін, байланыстырып сөйлеуді дамыту; табиғатқа ұқыпты қарауды тәрбиелеу.	түрлендіру қабілетін дамыту, «Жемістер мен жидектер» тақырыбы бойынша білімдерін кеңейту, сөздік қорын байыту және белсендіру, ұжымдық жұмысқа деген қызығушылықты тәрбиелеу. Сурет салудан ойын-жаттығу "Әжемнің тосабы (бояуларды араластырып, жаңа түстер шығару жолымен)" Мақсат-міндеттер: Бояуларды араластыру арқылы ашық және қою қызыл түстерді шығаруды таныстыру; араластыру тәсілдерінің
--	---	--	---	---	---

					реттілігін бекіту; бояумен жұмыс жасау, түстерді дұрыс таңдау дағдыларын дамыту; зейіндерін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту; іс-тәжірибе көмегімен түрлі мәселерді шешімін табу, практикалық тәжірибе негізінде қорытынды жасау біліктіліктерін қалыптастыру; ізденімпаздылыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу.
2- таңғы ас	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, сыртқы келбетіне күтім жасау әдетін тәрбиелеу Көркем сөз Дастарханға	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Шанышқыны бас бармақпен және ортаңғы	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетін пысықтау. Үстелдегі тағамға назар аудару; этикет	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: тамақтану кезіндегі әдептілікті жетілдіру. Білу және сақтау: диета ұстау, бір уақытта жеген тамақтың мөлшері	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: дұрыс тамақтануға шақыру, жағымды эмоционалды жағдайды сақтау және сөздік қорын байыту; мәдени-

	барамыз, Қасықты қолға аламыз. Төкпей-шашпай тамақты, Аузымызға саламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	саусағыңызбен ұстап, үстіңгі жағынан сұқ саусағыңызбен ұстау. Шеберлікті шыңдау: майды нанға пышақпен жағу. Көркем сөз Кел, балалар келіндер, Асты дәмді көріңдер. Міне кесе, міне қасық, Тосып тұр, сені асың. Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын, Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	ережелерін қаталау. Көркем сөз Нан анасы бидаймын, Елге астық сыйлаймын. Дәнім толып піскенде, Қауызыма сыймаймын. Ақ, қарамын, сарымын, Мен өнімді тарымын. Халқым еңбек сіңірсе, Қайтарамын қарымын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	туралы білу, нанды құрметтеу қажеттілігі туралы, оны жасайтын адамдарға құрмет көрсету. Көркем сөз Ыстық құймақ пісірдім, Тәрелкеме түсірдім. Дәмді болды құймағым, Құйып жедім қаймағын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	гигиеналық дағдыларды дамыту; аспаздың жұмысына құрметпен қарауды тәрбиелеу. Көркем сөз Ыдысымды аламын, Қарақұмық саламын. Қасықтан жеп ботқаны, Тойып, тойып аламын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды, санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қызметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп				

	тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларға ескерту: киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған.				
Серуен	Бақбақ өсімдігін бақылау Мақсат-міндеттер: бақбақ туралы білімді нақтылау (гүлденудің басталуына назар аудару); табиғатты белсенді түрде қорғауға; дәрілік өсімдіктер туралы білімдерін бекіту. Көркем сөз Өте берік тамыры, Бақбақ гүлі ерекше. Сарғыш гүлді сәл ірі. Ақ ұлпа тәрізді. Өңгімелесу. Бақбақ барлық жерде өседі: шалғындарда, егістіктерде, орман шеттерінде, сайдың беткейлерінде, күн мен өмірге деген сүйіспеншіліктің символы сияқты.	Қарақатты бақылау Мақсат-міндеттер: бұтаны ағаштан ажырата білу қабілеттерін бекіту; балабақша аумағында өсетін жидек бұталарымен - қарақатпен таныстыру. Көркем сөз Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде – бірін жұлғызба, Қасындағы балаға. Өңгіме. Қарақат жидектері кішкентай қара шарларға ұқсайды. Қарақат - әр түрлі жапырақтары бар көпжылдық бұта. Көктемде қарақат бұталарында кішкентай қоңырауға ұқсас гүлдер пайда	Суды бақылау (жалғасы). Мақсат-міндеттер: балаларды суды ұқыпты ұстауға үйрету. Судың қасиеттері туралы ойды нақтылаңыз: ол ағады, температурасы басқа, кейбір заттар суға батады, басқалары жүзеді. Өңгімелесу. - Балалар, қане, судың қандай болатыны еске түсірейік. Сендерге оңай әрі қызықты болу үші, мен сендерге қандай бөтелкелер дайындағанымды қараңдар. Әрине, балалар, су сұйық, ол	Гүл егілген алаңқайды бақылау Мақсат-міндеттер: гүлді дән себу арқылы еккен кезде, егілген гүл дәнінен алғашқыда жапырақ, содан кейін кішкентай өскін, кейін үлкен гүл өсімдігі өсіп шығатыны туралы балаларға түсіндіру. Гүлге тек қана әсемдік үшін ғана емес, табиғаттың бір мүшесі ретінде қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Көркем сөз Кешкілік пе, күндіз бе, Үзіп алсаң сен бір гүл, Өсіп тұрған гүлді үзбе.	Арамшөптерді бақылау. Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктер туралы білімдерін молайту. Арамшөптердің зияны туралы түсініктерін кеңейту. Көркем сөз Жеміс біткен бау - бақта, Желі жайды жан - жаққа. Бақта құстар сайрайды, Құйқылжытып жан – жаққа. Қолға ап бақша құралын, Суды атызға бұрамын. Ағаш түбін қопсытып, Арамшөпті жұламын. Өңгіме. Жан-

Бақбақтың ұзын, қалың тамыры топыраққа мықтап жабысып қалған. Бақбақтың әр жапырағы өз бағытына қарайды. Жапырақтың мөлшері гүл өсетін жерге байланысты. Өсімдік жерден ылғалды неғұрлым көп қабылдайтын болса, соғұрлым оның жапырақтары жарқын әрі күшті болады. Әрбір гүл - бұл біріккен бес жапырақшадан тұратын түтік және оларға жабысқан стамен. Егер сіз бақбақты иісін сезіп жатсаңыз, оны мұрныңызға тым жақындатсаңыз, сіз ашық сары тозаңға	болады. Бақшада қарақат басқа жидек дақылдарына қарағанда ерте гүлдейді. Қарақат жидектері шілде айында піседі. Дәмді, тәтті және қышқыл, шырынды. Бұл өсімдіктің құрамында «С» дәрумені (витамині) көп екен. Қарақат жидектері мен жапырақтары емдік қасиетке ие. Хош иісті қарақаттың жапырақтары маринадтарға және тұздалған қиярға, қызанақ, саңырауқұлақ және қырыққабаттарға қосады. Халық болжамы: Жазда жидек көп болса, қыс қатты болады.	ағады, оның температурасы әр түрлі болуы мүмкін (ол күн астында қызады, ағыннан суық). - Су құйылған бөтелкелеріңді қараңдар. Су мөлдір, онда бәрін көруге болады. Неліктен біз су ішеміз? - Суды шөлімізді қандыру үшін ішеміз. Өмір сүру үшін барлық тіршілік иелері суды қажет етеді: жануарлар да, өсімдіктер де және, әрине, балықтар. - Балалар, сендер шөлдедіңдер ме? Жаз ыстық, сендерге көбірек су ішу керек. Бөтелкелеріңді ашыңдар, судың дәмін татыңдар. Ол қандай?	Үзіп алсам мен бір гүл, Туған жерді далаға, Не қалады сиқынан, Тастағалы жүрміз бе? Қызыл-жасыл жердің бұл, Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде – бірін жұлғызба, Қасындағы балаға. Әңгіме. Гүл біздің өмірімізге қуаныш сыйлайтын әдемілік әлемі. Қатар-құрбыларымыз бен туыстарымыздың туған күндеріне гүл сыйлаймыз. Мерекелерде аналарымызды қуанту үшін гүл ұсынамыз. Ең алғаш мектеп табалдырығын аттағанда да гүл алып барамыз.	жағымызда өсіп тұрған қызылды-жасылды өсімдіктерді көргенде, көңілімізге қуаныш ұялайды. Өсімдіктер тек қана көрік беріп қана қоймай ауаны тазалайды, ауаның ылғалдылығына да әсерін тигізеді. Кейбір өсімдіктерден ерекше заттар бөлінеді де, адам денсаулығына зиянды микробтарды жойып отырады. Ол фитонцид деп аталады. Енді осындай жайнап өсіп тұрған өсімдіктердің арасында зиянды өсімдіктер де кездеседі. Оларды арамшөптер деп атайды. Олар мәдени өсімдіктерге көп зиян
--	---	--	--	---

кірленесіз. Түстен кейін немесе жаңбыр кезінде гүл себеті жабылып, тозанды ылғалдан сақтайды. Бірақ ашық ауа-райында, таңертеңгі сағат алтыда сіз әдемі гүлге сүйсіне аласыз. Еңбек: ауланы қоқыстардан және құрғақ бұтақтардан тазарту. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа, өз жұмысының нәтижесін көруге үйрету. "Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті бағдарлау,	Қайыңнан шырын көп ақса, жаз жаңбырлы болады. Еңбек: ересектерге алаңда өсетін бұталарды күтуге көмектесу. Мақсат-міндеттер: үлкендердің еңбегін құрметтеуге, бірлесіп жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу.	- Адамдар суды не үшін пайдаланады? Иә, жууну керек. - Гигиенаңызды сақтау үшін. Сондай-ақ, жазда суда шомылу үшін. Ыстық күні су тез қызады, өзенде, тоғанда, көлде. "Жұбынды тап" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: кеңістіктегі жүгіруді, бағдарлауды дамыту. Жұмбақтар Ұзын-ұзын ұз келеді, Ұзын бойлы қыз келеді. Қасы қалтырап, Көзі жалтырап. (Су) Жылт-жылт еткен, Жырадан өткен. (Су) Еңбек: ағаш діндерінің жерін босату. Мақсат-міндеттер:	Үйде, аулада гүл өсіреміз. Осы бір табиғаттың әсем мүшесін күтіп, баптау кезінде өзіміз қандай керемет әсерде боламыз десенші! Зерттеу жұмысы. Балалармен гүл егілген алаңқайға барып, өніп шығып келе жатқан гүл өскінін қарау. Дәннен кішкентай ғана жапырақ, одан өскін, одан гүл өсіп шығатынын түсіндеру. Әр гүлдің жапырақтары мен сабақтары арасындағы айырмашылықты қарау. Болжам. Гүлдердің иісі одан сайын аңқып шықса, жауын жауады.	келтіреді: топырақтың нәрін алады, топырақтағы ылғалды алады, күн қызуын тартып алады да, сөйтіп өсімдіктердің өсуіне кедергі жасап, өздері қаптап кетеді. Олар мәдени өсімдіктерге қарағанда тез өсіп, жетіледі. Сондықтан да гүл егілген гүлзарлар мен бау-бақшаны, егіс алқабын үнемі арамшөптерден қорғап отырады. Зерттеу жұмысы Гүлзарларда, өсімдіктер өсіп тұрған алаңшалардан арамшөпті тауып алып, оларды жақсылап көріп алу. Еңбек: балабақша ауласындағы гүлзарлардағы, гүл
--	--	--	--	--

	қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. "Соқыр текені" санамақ арқылы тағайындайды. Содан соң "текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орында айналуы сұрайды. Балалар осы кезде: "бір, екі, үш! Соқыр теке, бізді ұста!" - деп "соқыр текені" қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді.	Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы": - Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім.	қопсытудың өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру. "Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: түрлі бағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшіні" санамақ арқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады. "Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртіп ұстап	Еңбек: балалармен гүл егілген алаңға сусепкішпен су себу. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке баулу, жас гүлдерді суды себу арқылы суғаратынын көрсету. "Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан	егілген алаңқайдағы арамшөптерді жұлу. Мақсат-міндеттер: балаларға гүлдерді күтіп-баптауды үйрету, әсемдікті сақтай білуге тәрбиелеу. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады.
--	--	--	---	--	---

"Соқыр текенің" міндеті - түрткен баланы ұстап алу және оны танып, есімін атау. Педагог балалар тым алшақ қашып кетпес үшін, үлкен шеңберді сызып қояды. Ойыншылар сол шеңберден аспай ойнау керек. Шеңберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кім ұстанылып, танылып жатса, "соқыр теке" болып, ойынды жалғастырады. "Өз бүршігінді тап" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: гүлдерді ажырата білуге, белгі бойынша әрекет етуге үйрету; жүгіру	Алыстан келемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады: - Бояудың бағысы қанша? - Бағасы бес (он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа) теңге. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды	алу. Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшындар! Ойынның соңында "өрмекшінің" ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойында екі "өрмекшіні" де тағайындап алуға болады. "Доппен ойын" қимылды ойын-жаттығулары. Мақсат-міндеттер: спортпен айналысуға деген құштарлығын дамыту. Еркін ойындар.	арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: "Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: "Қояндар	Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын
---	--	---	--	---

	кезінде жаттығу. Жеке жұмыс: қимылдарды дамыту. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс көмегімен табиғатты аялауға тәрбиелеу; бөренелерден, тастардан секіру жаттығулары.	сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. Еркін ойын: "Көкөністер дүкені". Мақсат-міндеттер: көкөністер мен жеміс-жидектерді құмнан мүсіндеу. Берілген ойын тақырыбында шығармашылық, белсенділік көрсеткендерді мадақтау; ойынға деген қызығушылықтарын қолдау және дамыту. Көкөністер мен жемістер туралы		шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашындар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды.	көп қосып алса, сол топ жеңеді. Жеке жұмыс: көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. Тура жүріп, тақтайдың (бөрененің) ортасында тоқтап, "қарлығаш" фигурасын көрсету (екі қолды дан-жаққа созып, дене түзу, бір аяққа тұрып, екінші аяқты артқа, жоғары көтеріп, түзу созып тұру), содан соң жүруді жалғастыру, тақтайдан (бөренеден) секіріп, екі аяққа түсу, екі қол екі жақта. Еркін ойындар.
--	---	---	--	--	--

		алған білімдерін бекіту. Жеке жұмыс: ағаштар туралы әңгіме құрастыру. Мақсат-міндеттер: балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру, тілдерін дамыту. "Допты қақпаға түсіру" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: "қақпаға" допті өткізе білуге, дәлдікке, шапшаңдыққа баулу. Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады, балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кішкентай қақпа тұрғызылады. Ойынға 5-6 бала		Жаттығу ойындары: "Волейбол ойыны". Мақсат-міндеттер: бір-біріне доп беру, кері лақтыруды жаттықтыру. Еркін ойындар.	
--	--	---	--	--	--

		қатысады. Еркін ойындар.			
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: қатты ет өнімдерінің бөліктерін кесуді үйрену. Көркем сөз Ыстық құймақ пісірдім, Тәрелкеме түсірдім. Дәмді болды құймағым, Құйып жедім қаймағын. (мәдени-гигиеналық	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: жуыну дағдыларын жетілдіру: көбік пайда болғанша қолыңызды көбіктендіру, жақсылап шаю, бетіңізді және қолыңызды сүлгімен құрғату, орамалды уақытында қолдану. Көркем сөз Бесін астың кезі келді,	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: төсек жинау қабілетін жетілдіру. Жайманы түзету, төсек жапқышты жабу. Көркем сөз Кешкі ас келді, Балалар үстелге жайғасты. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өз бетінше және ұқыпты тамақтана білуге, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға, қасықты оң қолына ұстай білуге тәрбиелеу. Көркем сөз Құстар келді далаға, Бақтың ішін аралап. Не береміз Аланға, Дәмді тамақ қалай	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: балаларды сыртқы келбетін бақылауға, өз уақытында тәртіпке келтіруге, ұқыптылыққа, тәуелсіздікке тәрбиелеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты

	дағдылар)	Дастарханға отырдық. Түзу ұстап денемізді, Ас ішейік отырып. Тамағыңды алаңдамай, Төгіп алма! Дұрыс іш! Дастарханда көп сөйлемей, Отырамыз тып-тыныш. (мәдени-гигиеналық дағдылар)		ма? Бірі ботқа сұрады, Екіншісі айранды. Үшіншісі сүт сұрап, Бірі бәліш қалады. Тойып алып тамаққа, Тыныш тапты бағана. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	таңдаймын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Түскі ұйқы	Тыныш ұйқы үшін қолайлы жағдайлар жасау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Гимнастика элементтерімен баяу көтерілу. Ауа процедураларын қатайту (контрастты). Аяқ массажы. Мақсаты: төсекте жатып гимнастикалық жаттығуларды қалай жасауға болатындығын үйрету. Резеңке төсеніштермен және ағаш жолмен жүре отырып, аяқты уқалауды үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау. (дене шынықтыру)				
Бесін ас	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: қатты ет өнімдерінің бөліктерін кесуді үйрену.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: жуыну дағдыларын жетілдіру: көбік пайда болғанша	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: төсек жинау қабілетін жетілдіру. Жайманы түзету,	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өз бетінше және ұқыпты тамақтана білуге, дұрыс қалыпты	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: балаларды сыртқы келбетін бақылауға, өз уақытында

	Көркем сөз Ыстық құймақ пісірдім, Тәрелкеме түсірдім. Дәмді болды құймағым, Құйып жедім қаймағын. (мәдени- гигиеналық дағдылар)	қолыңызды көбіктендіру, жақсылап шаю, бетіңізді және қолыңызды сүлгімен құрғату, орамалды уақытында қолдану. Көркем сөз Бесін астың кезі келді, Дастарханға отырдық. Түзу ұстап денемізді, Ас ішейік отырып. Тамағыңды алаңдамай, Төгіп алма! Дұрыс іш! Дастарханда көп сөйлемей, Отырамыз тып- тыныш. (мәдени- гигиеналық дағдылар)	төсек жапқышты жабу. Көркем сөз Кешкі ас келді, Балалар үстелге жайғасты. (мәдени- гигиеналық дағдылар)	сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға, қасықты оң қолына ұстай білуге тәрбиелеу. Көркем сөз Құстар келді далаға, Бақтың ішін аралап. Не береміз Аланға, Дәмді тамақ қалай ма? Бірі ботқа сұрады, Екіншісі айранды. Үшіншісі сүт сұрап, Бірі бәліш қалады. Тойып алып тамаққа, Тыныш тапты бағана. (мәдени- гигиеналық дағдылар)	тәртіпке келтіруге, ұқыптылыққа, тәуелсіздікке тәрбиелеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! (мәдени- гигиеналық дағдылар)
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел	"Табиғат және адам" дидактикалық	"Өсімдікті керекті дыбыспен ата" дидактикалық	"Бұл қай кезде болады?" дидактикалық	"Не естігеніңді айт" дидактикалық ойыны.	"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны.

үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. "Адам не істеді?" - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: "Табиғат нені тудырды?" Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап	ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларда фонематикалық естуді, шапшаң ойлауды дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші айтады: Атауы «А», «К», ... дыбыстарынан басталатын өсімдіктер туралы ойла». Кім көбірек қоңырау шалса, сол жеңеді. "Ақ сүйек" қимыл-қолғалыс ойыны. Өз бетінше ойынды ұйымдастыра білуге дамытуды жалғастыру, ереженің нормасын және тәртібін орындау. "От- су" қимыл-қолғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: жүргізушінің	ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың құбылыстар туралы білімдерін бекіту; ойлауды, есте сақтауды, зейінді дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші кез-келген маусымға тән құбылысты сипаттайды, балалар құбылыстың жыл мезгілінің атауын табуға міндетті. Балаларды өз жауаптарын тек бір сөзбен ғана емес, сонымен қатар құбылыс қандай себеппен болғанын түсіндіруге шақыру керек. "Кім тез жинайды?" ойыны. Мақсат-міндеттер:	Мақсат-міндеттер: толық сөйлемдерді жауаптарда қолдануға үйрету; фразалық сөйлеуді дамыту. Ойын барысы. Педагог балаларды көздерін жауып, мұқият тыңдап, қандай дыбыстарды естігендерін анықтауға шақырады (жаңбыр шуы, көлік сигналдары, құлап тұрған жапырақтың сыбдыры, өтіп бара жатқан адамдардың әңгімесі және т.б.). Балалар толық сөйлеммен жауап беруі керек. Ең көп естілген дыбыстарды атайтын адам жеңімпаз болады. “Көбелектер, бақалар” қимыл-қолғалыс ойыны.	Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып «Жер» деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады, «су» дегенде суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, «ауа» дегенде ұшақ түрлерін, құстардың аттарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады. «Ауа» дегенде кезде балалар қолдарын
---	--	---	---	---	--

	бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. Аз қимылды ойын: "Суық-ыстық". Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... жасырылған затты табуға көмектеседі.	есептеуді таңдау талабын нығайту; белгі бойыша әрекет етуге үйрету. "От" - бәрі отыра бастайды, "Су" - айналым бойынша бір жаққа ағады. Ойында жолдастарының және өзінің ойын нәтижесін дұрыс бағалауға үйрету.	көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты: Тәрбиеші балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттің сыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады. Балалар екі топқа бөлініп тұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар ойынды бастайды. Ойын соңында қай топ тез әрі дұрыс жинайды сол топ марапатталады. Ойын	Мақсат-міндеттер: балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге қамқорлық көрсете білуге тәрбиелеу. Ойынның барысы. Батпақтың шекарасы төртбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер ұшып келіп қонады.	жоғары көтереді, «Су» дегенде қолдарын алға созып жүзеді, «от» дегенде қолдарын былғайды, «Жер» дегенде қолдарын төмен түсіреді. "Қарама-қарсы сөз" дидактикалық ойыны (жұптар айтысы). Мақсат-міндеттер: балаларды қарама-қарсы мағынадағы сөздер жұптарын құра білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорды молайту; ой шапшаңдығын дамыту. Құралдар: қамшы; доп немесе; немесе жұптар арасында жүретін зат (жалау). - Балалар, қарама-қарсы мағынада
--	--	---	--	---	---

			ды топта я болмаса аулада ойнауға болады. Ойын 4-5 рет қайталанады.	Ұлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ұшады.	сөздерді жұптарын айту үшін, "айтысты" жариялайық. Кімге қарай қамшының сабын екі балаға көрсетемін. Сол балалардың бірі айтысты бастап, қарсы тұрған - қарама-қарсы мағынада сөзді қайтару керек. Егер білмеген балалар болса, оларға білген бала көмегі беріп, айтысты жалғастырады.
Балалармен жеке жұмыс	"Қоянға көмектес" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға дағдыландыру.	"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дамытушы ойыны. Мақсат-міндеттер: таныс ертегілер мен әңгімелердің мазмұнын пысықтау; балалардың кейіпкердейдің сөздерін жатқа білуге	Сөздерге дыбыстық талдау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекі суреттері,	Ертегілерді ойдан шығару жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды ұнаған суреттердің негінде жаңа ертегі, оқиғаны ойдан шығарып, әңгімелеуге машықтандыру; шығармашылық ойлауды дамыту.	Апта тақырыбына байланысты өлеңдер оқу. Қызықты логикалық есептер шығару. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау жаттығуларына машықтандыру.

		деген құштарлығын арттыру; шығармашылық қабілеттерін дамыту.	дыбыстық талдауға фишкалар.		
Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды, санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қызметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларға ескерту: киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған.				
Серуен	Бақбақ өсімдігін бақылау (жалғасы) Мақсат-міндеттер: ауладағы бақбақ өсімдігін танып-білулерін тиянақтау. Бақбақ туралы білімдерін молайту. Балалармен бұл өсімдіктердің әдемі болуымен бірге емдік қасиеттері де бар екенін еске түсіру. Бақылау барысы Жұмбақ жасыру	Қарақатты бақылау (жалғасы) Мақсат-міндеттер: бұталардың орман, саябақ өміріндегі мәні туралы айту. Әңгімелесу: Көптеген құстар өсімдіктерді зиянкестерден қорғайтын бұталарда өмір сүреді және ұя салады. Педагог балаларға сұрақтар қояды.	Күндізгі жарықтың ұзақтығын бақылау. Мақсат-міндеттер: жаз күнінің өте ұзақ, ал түннің қысқа екенін көрсету; күн ерте шығады және ұзақ уақыт жарқырайды. Экологиялық міндет: балалардың жаз мезгіліне тән белгілері, қоршаған әлем туралы	Алма ағашын бақылау Мақсат-міндеттер: балаларды алма ағашымен таныстыру. Осы жерде өсіп тұрған басқа ағаштардан оның қандай өзгешілігі бар екендігін зерттеу. Көркем сөз Алма пісті қызыл алма, ақ алма, Оттай болып	Шөп-шалаңды өсімдіктерді бақылау Мақсат-міндеттер: балаларды алаңда өсетін шөп-шалаңды өсімдіктермен таныстыру; өсімдіктің дамуы мен өсуі жайлы көріністерді қалыптастыру; өсімдіктің жеке құрылымымен таныстыру (тамыр,

Аулада, бақта өседі, Басы сырғылт домалақ. Мұны қай гүл деседі, Айтыңдаршы жобалап? (бақбак) Балаларға сұрақтар. - Сендер қандай емдік өсімдіктерді білесіңдер? - Біздің балабақша ауласында бақбак өсімдігі бар ма? - Бақбақты халық қалай атайтынын естеріңе түсіре аласыңдар ма? (жер күні, денсаулық элексири) Гүлденген бақбақты алып қарасақ онын басы мамық болады, сол басында оның тұқымы орналасқан. Бақбак күн батқан кезде гүлдерін жабады да, күн	- Қарақат жидектері қалай көрінеді? - Жидектер қандай түсті? - Қарақат жидектерінде қандай пайдалы заттар бар? - Қарақаттың қандай сорттарын білесің? Зерттеу қызметі: жабайы қарақат бұталарын, олардың ағаштардан айырмашылығын қарастыру; жидектерге назар аударыңыз, оларды тек піскен кезде және оларды жуғаннан кейін ғана жеуге болатындығын нақтылау. Піскен жидектерді бұтақтарын сындырмай, мұқият жинау керек. Еңбек: құмсалғышты	білімдерін бекіту. Әңгімелесу: жаздың басталуымен не байқадыңыз? Балаларға «таң», «күн батуы» сөздерінің мағынасын түсіндіру. Жаздың соңғы күндерінде тәуліктегі өзгерістеге назар аудару: күн қысқара, түн ұзара бастады. Түнде, кешке, таңертең күн салқындай бастады. Жұмбақ жасыру Жұрттың бәрі оны сүйеді, Бірақ қарағысы келмейді. (Күн) Еңбек: ойыншықтарды құмнан тазалау. Мақсат-міндеттер: жұмысқа деген оң көзқарасты, тапсырмаларды	басылады жанарға, Сілкіп қалсақ бір бұтағын ақырын, Топырлап бір төгілгені жаман ба? Балаларға сұрақтар - Біздің аулада өсіп тұрған қандай ағаштар бар? - Ал, мынау қандай ағаш? (алма ағашының жанына келеді) - Бұл ағаштың басқа ағаштан қандай айырмашылығы бар? - Жеміс беретін ағаштарды қандай ағаш дейміз? - Жеміс ағаштары көп етіп отырғызылған немесе әртүрлі жеміс ағаштары бар жерді не деп атайды? (бақ) - Балалар, жабайы алмалар да болады. Ал, мынау нағыз	жапырақ, гүл), олардың әр өсімдікте әр түрлі екендігін түсіндіру: шөп-шалаңды өсімдіктер гүлдейді. Мақал-мәтел: 1. Сусыз жердің шөбі аясыз. Ұлсыз ердің малы аясыз. 2. Тікеннен гүл, Заһардан бал. Еңбек: ауланың жұлынып, кептірілген арам шөбін жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды ауланың арам шөбін жұлуда, жұмысты өз еркімен ықыласты жасауға үйрету. "Не өседі, гүлденеді, толықсиды?" дидактикалық ойынды. Мақсаты: аталмыш
---	---	---	---	--

шыққан кезде ашады. Оның гүл жапырақшаларының түсі, жарқыран тұрған күндей, сап - сары болады. Оның емдік қасиеті өте көп: қан қысымын түсіруге, дене қызуын басуға, ішек құртын түсіруге т. б. ауруларды емдеуге қолданады. Зерттеу жұмысы: балабақша ауласындағы басқа да өсімдіктерді туып, оларды бақбақпен салыстыру. Ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу. Еңбек: гүлзар айналасын қоқыстар мен түскен жапырақтардан тазалау.	құммен толтыру. Мақсат-міндеттер: балаларды өз-өзіне қызмет етуге, өз қажеттіліктерін түсініп әрекет етуге баулу. "Өткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа	орындау кезінде жауапкершілікті тәрбиелеу. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеңістікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың	алма ағашы. Жабайы алма ағашының жемісін жеуге болмайтынын естен шығармандар. Зерттеу жұмысы Алма ағашының жемісін көру, ұрығы, түйіні, жасыл алмалары қандай? Ағаштағы көк алма мен әбден піскен алманы салыстыру. Бұл ағаштың діңі, жапырағы, гүлі қандай? Еңбек: алма ағашына су құйып, айналасындағы топырақты өңдеу. Мақсаты: табиғатқа жанашырлықпен қарауды үйрету, еңбекке баулу. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер:	жерде кең таралған өсімдіктер жайлы түсіндіру. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеңістікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың
---	---	---	---	---

Мақсат-міндеттер: балалардың үлкендерге көмек көрсетулерін қолдап, ынталарын арттыра түсу, үлкендер еңбегін қадірлей білуге тәрбиелеу. "Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: түрлі бағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшіні" санамақ арқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады.	тәрбиелеу; қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру. Ақырын-ақырын итеріп, Өткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар бір сәтті жерге отыра қалып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер	бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны	балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек,	бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны
--	---	--	---	--

"Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртіп ұстап алу. Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшындар! Д. Ахметова. Ойынның соңында "өрмекшінің" ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойында екі "өрмекшіні" де тағайындап алуға болады. "Гүлді кім тез табады?" қимыл-қолғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды аңғарымпаздыққа, зейінділікке, сезгіштікке	ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. "Күн мен түн" қимыл-қолғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ойын ережесін сақтап ойнауға дағдыландыру, зейіндерін дамыту. Жеке жұмыс: "Табиғатым тамаша" тақырыбында асфальтқа сурет салу.	ұсталған бала қуалайды. "Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға баулу; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақ	Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Бәйге" қимыл-қолғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: тез жүгіруге, ептілікке үйрету. Жеке жұмыс: "Алма бағы"	ұсталған бала қуалайды. "Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре (секіре) білу қабілетін жетілдіру. Өзіндік іс-әрекеті Балаларды құрастыру ойынына қажеттілерді жинастыруға; ойында табиғи заттарды қолдануға үйрету.
--	---	--	---	--

	тәрбиелеу. Жаттығу ойындары: "Баскетбол". Мақсат-міндеттер: баскетбол ойынындағы қимылдарды жасап, жаттығу. Допты оң, сол қолмен жерге ұрып, жаттығулар жасау. Халық болжамы Күндіз бақбак «басын» жапса - жаңбыр болады.		сүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. Еркін ойын: "Күн мен түн" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: есту зейінін, жүгіруді	тақырыбында асфальтқа сурет салу. Жұмбақтар - Көктемде ақ гүлге оранады, Күзде қолға доп боп оралады. (Алма) - Ортасында қазығы, Бұтағында азығы. (Алма) - Күн нұрымен піседі, Уылжып қолға түседі. (Жеміс) Мақал-мәтел Көк алманы үзбе, өзі үзілер күзде.	
--	---	--	--	---	--

			жетілдіру.		
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу, шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту) Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. (шығармашылық дағдылар, музыка) Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. (шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру) Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. (танымдық дағдылар) Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Сауалнама: "Балаңызды үй жұмыстарына шақырасыз ба?".	Ата-анаға кеңес: "Жидектердің денсаулыққа пайдалы ықпалы".	Фото көрме: "Біз қандай жидекті жинап көрдік?".	Ата-анаға кеңес: "Аллергияның пайда болу себептері".	Хабарлама бұрышына: "Жидектен тосап жасаудың ең үздік рецептілері".